

Mikroregion obcí Památkové zóny 1866

Něco z historie

Vzhledem k tomu, že náš svazek je rozložen v oblasti, kterou prošly v roce 1866 válečné události připomeneme velice zkráceně jejich průběh. O tom co předcházelo samotné bitvě, o politické situaci v Evropě a o válce, která byla rozpoutána jsme se zmínili ve zpravodaji č. 1/2005 v části věnované Všestarům. Co tedy předcházelo samotné bitvě na bojišti u Hradce Králové?

1. července se rakouská armáda přemístila do prostoru bojiště a od Nedělišť přes Chlum až po Lípou se opevnila. Hlavní stan si velení armády postavilo v Hradci Králové na Pražském předměstí. Vrchní velitel Ludwig Ritter von Benedek ještě tento den odesílá do Vídně, v předtuše nevyhnutelné katastrofy, telegram s žádostí o uzavření míru za každou cenu. Jaká byla v císařská odpověď, to ukázalo další dění. Pruská armáda měla hlavní stan v Jičíně a k místu střetnutí se blížila od Kuksu.

2. července už v 7.00 hodin došlo k prvnímu střetu rakouské a pruské armády při kterém jsou již první padlí. Jinak dále pokračují opevňovací práce a vše se chystá k nevyhnutelnému střetu obou armád.

3. července od 00.00 hodin se již vše připravovalo na střetnutí dvou armád.

První výstřel padl mezi Sověticemi, Hněvčevsi a říčkou Bystřicí a vypálila ji rakouská baterie proti pruské jízdě. Mimo hlavní bojiště, které se rozkládalo mezi Chlumem, Lípou, Dlouhýma Dvorama, Střezeticemi a Rosnicemi byly sváděny boje ještě na jižním a severním křídle.

Události na jižní křídle se dotýkaly území mezi Probluzí, Dolním Přímem, Nechanicemi a Hrádkem.

Rakouská armáda si připravila pozice na Probluzské výšině a přesto asi po 4 hodinách boje byla přinucena k ústupu směrem na Břízský les a výšinu ovládli Prusové.

Rakouský císař
František Josef I.

Předseda pruské vlády
Otto von Bismarck

Pruský král
Vilém I.

Severní křídlo byla oblast od Chlumu na sever což bylo území mezi Nedělištěmi, Maslojedy, Čistěvsí, Benátkami a Hoříněvsí. Tady se rakouská armáda opevnila ve Svíbu. Boje na severním křídle vypukly v 07.30 hodin. Úspěchy v boji se střídaly na obou stranách. Výsledkem boje však bylo, že ve 14.30 hodin stejně tak jako na jižním křídle začínají Rakušané vyklízet své pozice a ustupují směrem na Lochenice a přes Labe.

Na hlavním bojišti se situace stejně jako na obou dalších měnila každým okamžikem a se stejným výsledkem. Zbytky rakouské armády byly donuceny zahájit ústup přes Hradec Králové směrem na Pardubice a Holice. Jestli že byla první rána vypálena v 07.30 tak poslední padla ve 21.00 hodin.

A co bylo výsledkem těch 810 minut bojů v okolí Chlumu? Celkové ztráty na straně rakouské armády činily 50.500 mužů a na straně pruské armády 10.111 mužů. A co na to velení? Rakouský generál Benedek už 18.00 hodin na Novém Hradci se svým štábem připil na památku padlým kamarádům a pruský král Bedřich II. Veliký oslavil v Rosnicích uprostřed svých jednotek vítězství.

(Josef Macháček dle Průvodce po bojišti u Hradce Králové v roce 1866)

Co je nového v mikroregionu a co se chystá?

V minulých číslech zpravodaje jsme Vás informovali o připravovaných projektech

našeho mikroregionu, které budou realizovány na základě přidělení dotace. Jenom v krátkosti je připomenu:

- výstavba další části cyklostezky Neděliště-Chlum,
- obnova kulturního dědictví (oprava pomníků v majetku obci),
- profesionalizace (vedení úřední agendy a pomoc při zpracování projektů),
- vybavení komunální technikou,
- internetizace a veřejný rozhlas mikroregionu.

Na první dva uvedené projekty jsme obdrželi podporu od Královéhradeckého kraje na jejich provedení.

Škoda jen, že dotace, kterou jsme obdrželi nesplnila naše očekávání a zmiňovaná cyklostezka proto nebude v tomto roce zprůjezdněná.

Mimo uvedené projekty se mikroregion účastní i projektu naučných stezek „Jih“ a „Sever“, který připravil Komitét 1866 a obnáší rozmístění informačních cedulí na kterých by byli nejenom informace spojené s událostmi roku 1866 ale i informace o současném stavu obcí a místních zajímavostí dle jejich umístění. Momentálně jsou připraveny cedule pro část „Sever“, která se dotýká Hoříněvse, Maslojed a Chlumu.

Na pondělí 20.6. svolala správní rada Valnou hromadu. Vzhledem k termínu uzávěrky tohoto čísla budeme o výsledku jednání Valné hromady informovat v dalším čísle zpravodaje.

(Josef Macháček)

Historická mozaika

Bitva 1866 je zmiňována téměř ve všech částech tohoto zpravodaje. Proto jsme v části věnované Všestarům připomenuli něco jiného a právě aktuálního z časů minulých.

Hasičský sbor na Lípě podle dostupných pramenů byl založen v roce 1885, čítal 9 mužů, 4 samaritány, vlastnil 1 ruční stříkačku a v té době bylo v obci 32 obytných domů.

Byl zařazen do župní hasičské jednoty severovýchodních Čech se sídlem v Jaroměři. Hasičský sbor byl přijat do 14. župního svazku r.1886 pod běžným číslem 4 a spadal pod c.k. okresní hejtmanství v Hradci Králové. Župa se řídila stanovami schválenými dne 5. února r.1881 a volila 8 inspektorů, kteří prohlíželi sbory ve svém okolí. Zařízením tímto drželi se sbory v úplném pořádku.

Z požárů u kterých členové sboru odvedli kus obětavé práce si připomeňme alespoň požár z roku 1948 kdy u Matějku v čp. 20 vznikl zkratem elektrické instalace ve chlévě kde bylo ustájeno 100 kusů prasat a selat, které všechny uhynuli. Ze sousední maštele se však podařilo vyvést všechny koně dříve než samotná lehla popelem.

V polovině léta roku 1962 uhodil blesk do obytné budovy pana Josefa Hanky č.p. 35 a oheň se rychle rozšířil a nebyť náhodných turistů, kteří projížděli okolo a obětavě pomohli při vynášení vnitřního zařízení domu, shořelo by úplně všechno.

V letošním roce, konkrétně 3. září, si při oslavách 120. výročí založení sboru, které se uskuteční na cvičišti Sokola Chlum pod rozhlednou, připomeneme, že dobrovolní hasiči a to nejenom na Lípě, jsou jedinou složkou, která se aktivně podílí na všech akcích, které se ve vesnicích konají.

Pro všechny příznivce hasičů je připraven na zmíněný den tento program:

08.00 - 08.30	prezentace
08.40	nástup
09.00	začátek soutěže požárních družstev
12.00	ukázka techniky HZS Hradec Králové
14.00	koncert dechové hudby OLD SKAUTŮ
20.00	taneční zábava s hudbou POHODA

Na konání oslav srdečně zve nejenom hasiče ale i širokou veřejnost výbor SDH Lípa.

(Josef a Naděžda Bítovi)

Obecní úřad informuje

V sobotu 21. května jsme přímo na našem úřadu zahájili akci, která měla vzhledem k možnosti pořízení dokladových fotografií, zpřístupnit výměnu občanských průkazů a okrajově i cestovních pasů.

Tato akce přinesla až překvapující zájem obyvatel. Pomoc při výměně dokladů jsme dále ještě provedli v rámci

našeho matričního obvodu na Obecních úřadech v Sověticích, Hněvčevsi, Třesovicích, Střezeticích, Dohalicích, Sadové a ve Světí.

V polovině května byla zahájena stavba přechodu pro chodce na Lípě. Byla dokončena ve stanoveném termínu i přes úpravy v projektu, které vznikly změnou osazení osvětlovacími a signalizačními zařízeními.

K předání díla za přítomnosti zástupců Policie jak okresní tak krajské, Ředitelství silnic a dálnic české republiky, Správy a údržby silnic Královéhradeckého kraje a samozřejmě dodavatele což je COLAS CZ a investora tedy obce dojde v nejbližších dnech.

V obci se projektově ještě připravuje rekonstrukce chodníků směrem na Čistěves včetně úpravy vjezdů, které by měly odstranit problémy s dešťovou vodou, která nekontrolovaně stéká po komunikaci.

Dále bude zpracována projektová dokumentace na chodník, který by byl položen souběžně s komunikací I/35. Tímto opatřením by mělo dojít k maximálnímu zabezpečení bezpečnosti chodců v souvislosti s provozem na průtahu obcí. Vše další už bude záležet pouze na lidech, řidičích a chodcích a na jejich vzájemné ohleduplnosti.

Další investice, která byla zahájena v měsíci červnu je rekonstrukce místní komunikace na Chlumu kolem rybníka. Stavební práce provádí společnost SOVIS s.r.o. a dílo by mělo být hotovo do oslav 139. výročí bitvy u Hradce Králové v roce 1866.

Na toto dílo bude navazovat stavební úprava hasičské zbrojnice, která je vynucena nejenom rekonstrukcí komunikace ale hlavně obnovou hasičské techniky kdy výjezdová jednotka SDH Chlum se rozloučí s vozidlem KAROSA 706 RTHP z roku 1971 a v rámci zmíněné obnovy dostane k provozování vozidlo LIAZ 101 po kompletní repasi.

Co se událo?

V minulém čísle zpravodaje jsme Vás informovali o chystaném zájezdu březských a rosnických hasičů na divadelní představení do pražského divadla Na Vinohradech. Bohužel při objednávce vstupenek jsme zjistily, že již při zahájení jejich prodeje jsou už všechny vstupenky rozprodány, takže z připraveného kulturního zážitku nebylo nic.

Mateřská škola Všešary, která je odloučeným pracovištěm Základní školy Všešary připravila ve čtvrtek 2. června v rámci Dne dětí ukázkou z projektu „Podané ruce – psi pac z Krkonoš“. Co se pod názvem projektu skrývá? Je to canisterapie, kdy pes svým pozitivním působením zlepšuje zdravotní stav pacienta. Kontakt se psem pomáhá u mentálních, fyzických, smyslových, psychických a jiných postiženích. Psi a jejich doprovod k nám přijel z Dolní Olejnice a pokud by Vás zajímalo více je možno se informovat na www.psipac.wz.cz

21. května jsme přivítali naše malé občánky v obřadní síni ve Všešarech. Celkem se jich k tomuto slavnostnímu obřadu sešlo patnáct a to ze Břízy Adam Otčenáš a Ondřej Štastný, z Chlumu Ondřej Čech, Zdeňka Vecková a Tereza Geltnerová, z Lípy Nikola Matějková a ze Všešary Karolína Kalousová, Karel Antoš, Radim Šolc, Zoe Vítová, Michaela Holubcová, Jakub Dohnal, Terezie Došelová a Karolína Nová.

28. května se sešli hasiči okrsku Pod rozhlednou na hřišti ve Bříze aby změřili síly v 1. kole soutěže v požárním sportu. I přesto, že hřiště zdaleka nedosahuje správných rozměrů klání se vydařilo včetně štafety dvojic, která ještě více prověřila možnosti hasičů. A kdo byl nejlepší? Téměř již tradičně vyhrálo družstvo ze Světí. Dále následovala družstva z Chlumu, Lípy, Rozběřic, Všešary a Břízy. Ve štafetě dvojic bylo pořadí takové to. Na prvním místě skončila dvojice z Lípy a

dále z Chlumu, Světí, Břízy, Rozběřic a Všešary. Dále se soutěže zúčastnili a všem přítomným předvedli co umějí i malí hasiči z Rozběřic a z Chlumu. Soutěžili v obou disciplínách jako dospělí a skončili v tom pořadí jak byli představeni. Bohužel do kompletnosti 1. kola soutěže chyběla dvě družstva a to z Rosnic a Maslojed.

15. června pořádala společnost SOU-FFLET AGRO výstavu zemědělské techniky pod názvem „Velký polní den-Nechanice“. K vidění bylo od sekačky na trávu a křovinořezů, přes traktory různých velikostí a s různou mechanizací až po sklízecí mlátičku. Představilo se zde i několik firem, které jsou zaměřeny na zpracování osiv. I když se do názvu vloudilo místo Nechanice byla výstava uspořádána u nás. Po vyhodnocení úspěšnosti pořadatel zváží její případné každoroční uspořádání.

18. června pokračoval obecní turnaj ve fotbalu o Pohár obce Všešary svou letní variantou. Všechny zápasy byly odehrány na hřišti ve Bříze v zastoupení všech místních částí. Nejlepší byli hráči ze Břízy. Další pořadí bylo následující Všešary, Lípa, Rozběřice a Rosnice. Šesté mužstvo z Chlumu bohužel nedorazilo. Na dopolední klání svých otců navázaly děti, které podávaly strhující výkony ve všech připravených soutěžích které samozřejmě vyvrcholily kousáním koláčů. Na závěr sportovní soboty se ještě předvedli rosníční a březští elévové ve fotbalovém zápasu, který připomněl jednu z tradic, která se asi před 30 lety přerušila.

Co se chystá?

V rámci obnovy požární techniky bude chlumská jednotka vybavena novým vozidlem LIAZ 101. Termín „novým“ není přesné, protože se jedná se o repasované auto.

Začátkem prázdnin opustí děti mateřskou školku na Chlumu a místo nich tam nastoupí zedníci. Tím bude zahájena přestavba zdejší kuchyně na výdejnu do které se bude jídlo nejenom pro děti ale i pro další zájemce dovážet z kuchyně ze Všestary.

Přestavbou byla stejně jako v případě rekonstrukce Všestarské kuchyně pověřena společnost ZICH a spol., s.r.o.

V sobotu 27. srpna se sjedou z celé republiky střelci z kuše aby na Sokolském cvičišti pod rozhlednou bojovali O pohár starosty obce Všestary. Soutěž bude zahájena v 9 hodin.

Hned následující sobotu, tedy 3. září, si hasiči z Lípy připomenou 120. výročí založení svého sboru. Toto výročí bylo zmíněno již v části Historická mozaika.

(Josef Macháček)

Světí

Historie - rok 1866

Je červenec a my si připomínáme 139. výročí Prusko-rakouské války.

Počátky sporů mezi Rakouskem a Pruskem, které v roce 1866 přerostly ve válečný konflikt s celoevropskými důsledky, nutno hledat již na přelomu 17. a 18. století. Roku 1701 vzniklo pruské království, které od té doby sílilo a stále více zasahovalo do evropských dějin.

18. století bylo ve znamení vleklých válek mezi Marií Terezií a pruským králem Bedřichem II. Velikým.

Kořeny války spočívaly v dlouholetém soupeření Pruska a Rakouska o nadvládu v Německém spolku, který v té době byl spolkem 38 německých států. Střetly se zde dvě geopolitické koncepce na uspořádání střední Evropy. Prusko usi-

lovalo o pevné spojení německých států bez rakouských zemí. Rakousko hájilo existující volné spojení členských zemí Německého spolku. Roku 1862 opustilo Prusko mírovou cestu a k dosažení tohoto cíle zvolilo vojenskou konfrontaci.

Po řadě porážek, které citelně oslabily rakouské sbory a značně podlomily sebevědomí armády, byl Ludwig von Benedek postaven před nutnost ústupu, neboť postavení jeho armády – soustředěné v okolí Dubence – bylo ohroženo. Proto v noci z 30. června na 1. července byl nařízen přesun do postavení severozápadně od Hradce Králové.

Zde 3. července došlo k bitvě, která s konečnou platností rozhodla o výsledku celé války.

Po takřka půldenním odporu Rakusanů útočícím divizím prince Bedřicha

Karla a generála Herwartha von Bittenfelda nastal příchodem pruské 2. armády korunního prince obrat v bitvě, který přivodil naprosté zhroucení rakouského středního postavení u Chlumu. Rozbité rakouské jednotky zahájily ústup k Hradci Králové a dále k Pardubicím a Holicím.

Válka zasáhla i naši obec

Při ústupu rakouské armády se na návrší mezi Všešary a Světí postavily baterie 1. a 2. divize armádní dělostřelecké zálohy a I. sbory, aby palbou zadržovaly Prusy. Od severu se však drala k obci pruská pěchota, proti níž se vrhli huláni 10. pluku, ale byli odrazení. Rakouské dělostřelectvo dokázalo i přes záštitu jen hloučků hulánu zastavit dotírající Prusy. Od Všešar se však k rakouským bateriím začala blížit pruská pěchota a také dělostřelectvo postavené u Chlumu je začalo ostřelovat, proto nezbylo statečným dělostřelcům, než ustoupit na linii Bříza – Předměřice, kde se ještě jednou postavili postupující pruské přesile. Na zámku, v kostele, usedlosti čp. 29 i jiných vhodných místech ve Světí byly po bitvě umístěny lazarety. Na místním hřbitově se nachází pískovcová pyramida všeobecně věnovaná všem vojákům padlým v obvodu obce. Dále zde najdeme ozdobný litinový kříž na pískovcovém podstavci rakouského ppor. Victora rytíře von Guttenberga od 42. pěšího pluku.

Události v obci

V květnu zakoupila obec v zemědělském družstvu Všešary malotraktor na sekání trávy po obci.

9. 5. 2005 proběhlo 2. veřejné zasedání zastupitelstva obce, kde byli občané seznámeni s výsledky auditu za rok 2004.

Počátkem června proběhla výměna plotu u Pomníku padlým v 1. světové válce.

4. 6. 2005 obecní úřad pořádal pro děti „Dětský den“. Pro děti byl připraven bohatý program se spoustou her a soutěží. Počasí sice moc nepřálo, ale děti se šlo asi na 80.

V sobotu 11. 6. 2005 pořádal starosta Obce Světí hasičské závody o „Pohár starosty obce“.

15.6.2005 proběhlo 3. veřejné zasedání zastupitelstva obce. Hlavními body bylo: Schválení Územního plánu obce Světí, veřejná internetizace v rámci „Obcí památkové zóny 1866“ a obecní vyhlášky.

Co obec chystá?

25. 6. 2005 se na hřišti „Na zámečku“ uskuteční turnaj v malé kopané za účasti 8 mužstev.

V červenci budou zahájeny restaurátorské práce na Pomníku padlým v 1. světové válce.

Na červenec – srpen je plánovaná rekonstrukce ulice „k Volfovým“.

V současné době se projednává možnost odvodnění kostela sv. Ondřeje ve Světí a osazení střechy okapy.

Příští veřejné zasedání zastupitelstva obce se plánuje na 20. 7. 2006 opět „Na Zavadilce“.

(Jiří Kulhánek)

Čistěves

Čistěves - jsme obec ležící 280 m nm, 10 km severozápadně od Hradce Králové a 1,5 km od Chlumu. Obec je připomínána již od roku 1225.

Roku 1869 zde byly 24 domy a žilo 188 obyvatel. V obci a okolí jsou četné archeologické nálezy a při kopání hrobů padlým v roce 1866 bylo objeveno mnoho pravěkých nástrojů. Vesnice se za bitvy stala místem rozhořčených střetnutí, která byla součástí boje o les Svíb.

2. července opustili všichni obyvatelé (až na 4) s dobytkem, nejnutnějším šatstvem a peřinami své domovy a odjeli směrem k Hradci Králové a Nechanicím. Jejich odchod byl velmi svízelný po polních cestách, neboť po silnicích již nastupovala vojska rakouské a saské armády.

V okolí obce operovala Fleischhacke-rova brigáda od rakouského IV. armádního sboru. Z jejich oddílů jako první zasáhl do boje o les Svíb 13. prapor polních myslivců. Kolem 10. hodin vstoupil do ohně hlavní voj brigády a zaútočil nejprve proti Čistěvsi a poté i proti jižnímu okraji lesa, který se mu však nepodařilo dobýt. Rakouské pěší pluky č.6 a 61 při bodákových útocích podniknutých téměř bez jediného výstřelu, utrpěly značné ztráty. V dalším průběhu bitvy došlo mezi zmíněnými jednotkami Rakušanů k několika krvavým srážkám s odděleními pruského 27. a 67. pěšího pluku, která se snažila vytlačit Rakušany z vesnice. Generálovi Fleischhackerovi nebyl doručen rozkaz k ústupu na linii Chlum – Neděliště, čímž se stalo, že se jeho brigáda dostala do obklíčení postupujících kolon Pruské gardy. Brigádě nezbylo nic jiného, než se přes Chlum probít k Hradci Králové. To se jí při enormních ztrátách podařilo.

Brigádní baterie padla po heroickém boji do rukou nepříteli. Sedmý husarský pluk, který tvořil jízdu IV. armádního sboru a byl rozmístěn u Čistěvse, dosáhl při divoké jízdě, při níž byl decimován, Neděliště. V severní části obce při silnici do Máslojed, která sleduje jižní okraj Svíbu, stojí statek č.p. 9 pana Skvrny,

o jehož budovy se bojovalo. V rámech oken a ve vnitřních stěnách obytných místností jsou zasekány kulky. Do krajského muzea v Hradci Králové byla z tohoto statku odvezena část vrat, provrtaných dělostřeleckými granáty. V zahradě statku č.9 se nachází pomník č. 207. Vpravo u plotu zahrady statku č. 9 stojí pomník č. 160., naproti skupina pomníků č.216, 204 a 232, po pravé straně silnice asi 150 metrů odtud, je pomník č 34.

Po bitvě našlo vracející se obyvatelstvo dělostřelbou poškozená stavení, zcela zničenou úrodu a ves obsazenou pruským vojskem. V č.p. 24, (tehdy již zděném) byla pruská polní nemocnice.

V jedné studně byl nalezen rakouský hulán i s koněm. Místní obyvatelé byli nuceni nejdříve pohřbit všechny padlé v parném letním počasí. Náhrady za utrpené škody na majetku a úrodě (v roce 1866 vypadala slibně, rok 1865 bylo sucho) byly nedostatečné a obyvatelstvo se z války vzpamatovávalo několik let.

4. listopadu 1866 navštívil celé bojiště rakouský císař František Josef I.

Později bylo k uctění památky padlých rakouských i pruských postaveno velké množství pomníků.

V poli za domem č. 23 se nachází pomník č. 211 a na západním okraji obce u komunikace vedoucí k silnici č.35 pomník č. 404. Na návsi stojí mohutný votivní kříž běžné kamenické práce 19. století, který byl při bojích o ves zničen a obnoven roku 1870.

U vozové cesty ,odbočující ze silnice do Máslojed k lesu Svíb ,najdeme pomník č. 205.

č. 292 – figurální pomník z istrijského vápence rakouského polního praporu polních myslivců byl zřízen z výtěžků sbírek komitétu válečných vysloužilců ve Vídni (jména všech 43 podílníků jsou uvedena na litinové desce na spodu sochy).

č. 67 - a to setníka Carla von Hirschfelda, por. Friedricha Otty Leueho a por. Adalberta von Jagowa. Věnoval pluk. Na pomníku je chybné č. 216.

č. 160 – pískovcový trojboký hranol rakouského poručíka Franze von Krécker – Drostmara od 62. pěšího pluku a četných vojáků od rakouského 6. pěšího pluku. Věnován roku 1867 rodinou.

č. 204 – Pískovcová typová pyramida tří pruských důstojníků od 4. magdeburského pěšího pluku .

č. 205 - pomník 2. magdeburského pěšího pluku č.27 .Mohutná pískovcová pyramida na vrcholu s koulí z téhož materiálu. Věnoval pluk.

č. 206 - pomník pruského 4 durynského pěšího pluku č.72. Žulový balvan s malým litinovým křížem.Věnoval pluk.

č. 207 - pískovcový jehlanec věnovaný pruskému setníkovi Carlu hraběti Finckovi von Finckensteinovi od 2 magdeburského pěšího pluku č.27.

č. 211 - Gotikizující pískovcový pomník s křížem z téhož materiálu pplk. Augustavon Sommerfelda, velitele 1. raporu 2. magdeburského pěšího pluku č. 27 a pruského npor. Maxe von Witzlebena II. od stejného pluku.Věnována rodinou.

č. 216 - pomník rakouského 6. pěšího pluku. Vysoká pískovcová pyramida. Památka odhalena 3.7.1891. Věnoval pluk. Na pomníku je chybné č. 204.

č. 232 - pískovcová typová pyramida. Pomník všeobecného věnování. Zřízení Komitetem.

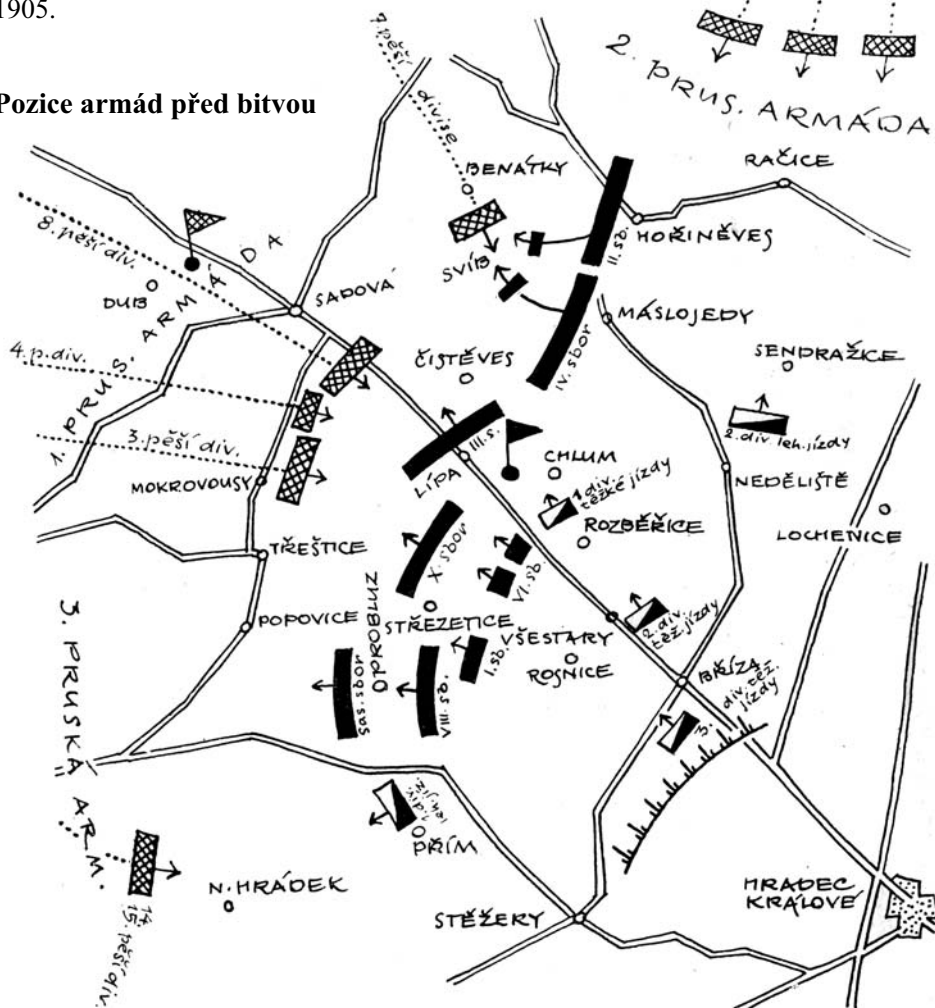
č. 404 - kříž typu č. 302A na hrobě 7 padlých vojáků. Zřídil Komitet roku 1905.

Přehled akcí v naší obci:

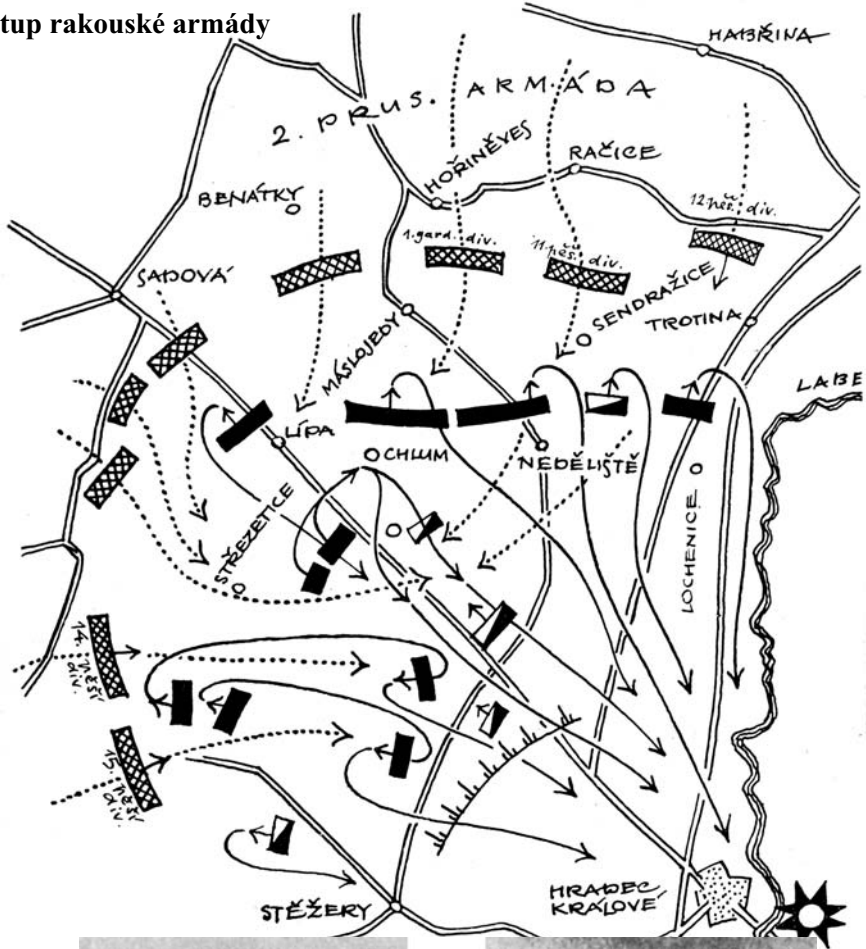
- Pálení čarodějnic (30.4.2005)
- Dětský den (7.6.2005)
- Posezení před prázdninami (25.6.2005)

(ing. Anna Ludvová)

Pozice armád před bitvou

Ústup rakovské armády

Vrchní velitel rakovské armády
polní zbrojmistr
Ludvík August Benedek

Náčelník pruského generálního
štábu generál
Helmuth Karel von Moltke

Benátky

Něco z historie obce - rok 1933

Něco málo z kroniky obce: Rok 1866 vyrušil naše občany z jejich klidné práce. Již brzy z jara slyšeli různé zprávy a zvěsti, že se chystá výbojná válka Němců a že hlavní dějiště bude v našem kraji.

Lidé byli najímáni k opravám blízké pevnosti Josefova. V měsíci červnu se u nás objevili první vojáci. Nejdříve přišli ubytovatelé vojska. Lidé neměli ani dostatek slámy pod vojáky a tak museli drhnout listí ze stromů, aby jím přikrmovali zdecimovaný dobytek.

V neděli dne 1. července objevily se první vojenské útvary. Před vojskem přicházeli uprchlíci, kteří s sebou vzali to nejnnutnější a ostatní nechali na pospas vojsku. V pondělí dne 2. července rozšířila se zpráva, že Prusové jsou již v Cerekvici. V úterý 3. července začala rakouská děla ostřelovati Benátky z „Rejdiště“ od Hoříněvsi, aby zamezila postup Prusů z Cerekvice ke Chlumu.

Proti této pruské divizi, stál u naší obce jeden prapor 12 pluku. Avšak tento prapor musel brzy ustoupiti a vykliditi Benátky. Strhla se však o naši obec šarvátka a několik vojáků našich i pruských bylo raněno a zabito. V Benátkách byl též zřízen polní lazaret. Hroby padlých vojáků jsou v zahradě p. Vroubka, p. R. Nejmana, p. Havrdy a p. Červinky. Tato místa jsou označena pomníky.

Dění v obci:

Naši hasiči, jako již tradičně, chystají na poslední předprázdninovou sobotu pro všechny občany opékání prasete na zahradě místního pohostinství.

Budou započaty práce na protažení inženýrských sítí. Rozvod elektřiny, plynu a kanalizace směrem k obci Máslojeďy k nové výstavbě rodinných domků, schvalovací proces je ukončen.

(Helena Forstová)

Hořiněves

Historie obce

Hořiněves za války rakousko - pruské r. 1866. Blížící se bojující armády donutily obyvatelstvo, aby hledalo záchranu přes Sendražice za Labem. Časné ráno dne 3. července 1866 objevily se poblíž naší vesnice první oddíly pruského vojska. Přišly z Cerekvice přes Benátky a směřovaly k lesu Svību, kde narazily na oddíly rakouské. Zde byl sveden zuřivý boj. Rakouské dělostřelectvo zaujalo bojovou pozici za Špryňarovým statkem v Máslojedech, později stáhlo se na Rejdiště. Boj o les Svīb trval od časného rána do 2. hodiny odpolední a zúčastnila se ho povětšinou pěchota. Poslední nastupoval rakouský prapor myslivců, který po porážce ustoupil ke Kuklenům. Druhá část pruského vojska postupovala na čáře Žiželeves – nyní Frantov – Lužany směrem k Račicím a Hořiněvsi. Styčným bodem obou částí pruské armády byly památné lípy na Rejdišti.

Po porážce Rakušanů ve Svību obsadilo (ubytovalo se) pruské vojsko Máslojedy a Hořiněves a zdrželo se tu až do sjednaného míru. V zámku a kostele byli za bitvy umístění ranění, z nichž tu velmi mnoho zemřelo, poněkud následkem nedostatečné péče. Tito zemřelí pochováni v hromadných hrobech za hřbitovní zdí starého hřbitova a za panským dvorem.

Jak rychlý byl postup pruské armády zřejmo z toho, jak vyprávěl očitý svědek. Správce dvora ani nevěřil, že by Prusáci mohli být tak nablízku a dal pasákem odehnati stádo ovcí k Sendražicím. Ces-

tu byl pasák postupujícími Prusáky, kteří úvozem z „Horek“ na Neděliště a Chlum postupovali, zajat a ovce mu odebrány.

Druhého dne po rozhodné bitvě vrátili se odvážlivější od Labe. Občané hořiněvští postavili na paměť kruté srážky v r.1868 v blízkosti lip na Rejdišti nad společným rovem padlých vojáků rakouských i pruských křížek.

Dlouho po válce byla naše obec navštěvována příbuznými po padlých vojinech rakouských i německých. Dnes četné pomníky hlásají, že svedena tu jedna z rozhodujících bitev, krajně krvavých. (výpis z kroniky)

Události v obci

OÚ – Akce senior – našim seniorům, bylo umožněno zajistit si výměnu občanských průkazů na OÚ Hořiněves, výdej hotových OP proběhne koncem července. Obecní úřad bude účastníky předem informovat.

Základní škola - Krásný svět z koňského hřbetu

Dne 25. 5. si naše školička udělala výlet. Zajeli jsme se podívat na statek Janičky Vávrové.

Velmi milé přivítání paní Vávrové nám zaručilo krásně strávené dopoledne. Děti si zde mohly prohlédnout nejen koně, ale i další domácí zvířata jako ovci, krávu, tele, poníka, kozy. Nejvíce je však pobavil hlídač – pes, který strážil své obydlí ze střechy rodinného domku.

Velkým dárkem pro naše žáky byla možnost svézt se na koni a vidět svět z koňského hřbetu. Velmi jsme si náš výlet užili a jen tak na něho nezapomeneme.

Tímto bychom chtěli poděkovat i Vávrovým za jejich nabídku uskutečnit náš výlet. Fotografie z této akce najdete jako vždy ve Fotogalerii na www.zshorineves.net

ZŠ - Výtvarná soutěž „Fantastická škola“ - dne 17.6. proběhlo slavnostní vyhodnocení soutěže s předáním cen v ZŠ Hořiněves. Součástí byla také prohlídka Hankova domu s výkladem zdejší průvodkyně paní Rybářové. Soutěže se účastnily tyto školy z okolí – Lhota pod Libčany, Mžany, Probluz, Všeštery a Hořiněves. I. místo obsadila – Iva Bednářová ZŠ Probluz, II. místo – Nikola Pečenková ZŠ Všeštery, III. místo Jana Vávrová ZŠ Hořiněves

Učitelka : Mgr. Kateřina Čejchanová,
ředitelka : Mgr. Naděžda Petrusová

Kostel sv. Prokopa – s příchodem nového pana faráře Miroslava Fase se změnil i termín pravidelných bohoslužeb. Konají se vždy v lichých sobotách od 16,30 hodin. Srdečně Vás zveme.

Obecní knihovna Hořiněves – Nové prostory knihovny jsou již zpřístupněny veřejnost v těchto dnech a hodinách : úterý 16 – 19 hodin, čtvrtek 16 – 18 hodin.

TJ Sokol - Sedláčkův pochod - letos poprvé se z důvodu nepříznivého počasí (zima, déšť a vítr), tento pochod nekonal.

Vše bylo připraveno, ale na start přišlo pouze 5 účastníků. Po zralé úvaze pochod neproběhl.

Oddíl kopané – po dvouleté odmlce se družstvo mužů pod vedením trenéra p. Hajtmána J. vrací do III. okresní třídy. O svém postupu rozhodli již v předposledním kole IV. třídy, kdy porazili v domácím prostředí mužstvo Velichovek 9 : 0. Nejlepší střelci letošního ročníku – Hajtman Jan ml. a Pejcha Aleš.

Družstvo dorostenců ukončilo ročník 2004/ 2005 pod vedením p. Jistebnického a p. Trnky na 6. místě v okresní soutěži dorostenců.

Den plný her se konal na hřišti v Hořiněvsi 5. 6. 2005, počasí přálo a tak se soutěžilo a hrálo celé odpoledne. Průběh dne zpestřili příslušníci Policie ČR, kteří předvedli výcvik služebních psů.

SDH Hořiněves – výjezdová jednotka - zásah u požárů v obci Vrchovnice – zahradní altán u rodinného domu a senázní věž na bývalé mléčné farmě.

Noční soutěž – 2. ročníku noční soutěže v požárním sportu se účastnilo 20 družstev z toho 4 družstva žen. Po zajímavých výkonech se o poháry podělili takto:

1. místo muži - SDH Střezetice,
1. místo ženy – SDH Hořiněves

Dne 6.5.2005 se konal Den otevřených dveří pro ZŠ a MŠ.

Děti byly seznámeny s prací hasičů a ukázkou hasičské techniky a ochranných prostředků.

Hasičská zbrojnice byla pro veřejnost otevřena dne 8.5.2005 u příležitosti Sedláčkova pochodu.

Myslivecké sdružení Bažantnice – byla úspěšně provedena vakcinace lišek proti vzteklině. V červnu proběhlo setkání na chatě v Račicích, součástí mysliveckého dne bylo předání medailí a vyznamenání zasloužilým členům.

Co bude

OÚ – v podzimních měsících sběr nebezpečného odpadu.

TJ Sokol – Oddíl kopané připravuje na měsíc červenec 2005 dva fotbalové memoriály :

- 2.7.2005 (sobota) - 7. ročník - Memoriál Karla Fejka - turnaj v malé kopané.
- 5.7.2005 (úterý, státní svátek) – 1. ročník - Memoriál Oty Rejčka st. a Jardy Vejpravy st. – turnaj starých gard.

Začátek turnajů je stanoven na 8,45 hod. Občerstvení v areálu zajištěno.

Hankův dům – stálá expozice fotografií a dokumentů – Václav Hanka (1791-1861), možnost prohlídky po domluvě s paní Rybářovou, Hořiněves čp.125 na tel.:495426118 nebo 495426160

SDH – Soutěž v požárním sportu O pohár starostky – 14.8.2005 od 9,00 hod. v areálu TJ Sokol.

Obec Hořiněves prodává stavební parcely v lokalitě Špuk I.

Více na www.horineves.cz nebo telefonu: 495 426 107

Myslivecké sdružení Bažantnice – na základě vypouštění koroptví budou instalovány umělé nory na tlumení škodné zvěře. V letních měsících připravují myslivci zásoby hmotného krmiva na zimní období.

Žíželeves

Události v obci

SDH - proběhla soutěž v požárním sportu na hřišti „Čechovka“ za účasti 5 družstev, Hořiněves muži a ženy, Střežetice, Lužany . Naši hasiči se umístili na nadějném 2.místě. Při účasti na noční soutěži v Hořiněvsi skončilo naše družstvo na 10.místě.

Pout' - v neděli 22.5.2005 se konala již třetí pout'ová slavnost v obci Žíželeves. Občané a hosté se sešli pod kaštany u barokního kostela sv.Mikuláše, postaveného Františkem Kermerem v letech 1766 – 1777, pod patronací hraběte Karla Šporka, který byl spoluinvestorem stavby.

Podnětem k této slavnosti je snaha o obnovu a rekonstrukci této kulturní památky, která je ve velmi špatném stavebně technickém stavu. Cílem je zařazení rekonstrukce kostela sv.Mikuláše do Programu na záchranu architektonického

dědictví MK ČR. Jedním z prvních kroků je zpracování projektové dokumentace oprav, včetně stavebně historického průzkumu památky. Na tuto dokumentaci byla v letošním roce poskytnuta podpora Královéhradeckého kraje ve výši 100 tis. Kč. Jedná se o ojedinělou stavbu venkovského baroka s klenutým stropem, což je u venkovských kostelů neobvyklé.

Pout'ová slavnost se koná, ve spolupráci Obce Hořiněves, Římskokatolické farnosti Hořiněves a místních občanů, každoročně osmou neděli po Velikonocích.. Pro návštěvníky je vždy připraven kulturní program a pout'ové pohoštění, zájemci mají možnost prohlédnout si kostel a věž s poutavým výkladem kostelníka pana Vojtěcha Jonáše.

Každým rokem se návštěvnost zvyšuje a také program je bohatší. Letos nám celé odpoledne zpříjemnil pravidelný návštěvník pan Petr Köpl z Náchoda, hrou na akordeon a v podvečer vystoupil pod vedením sbormistra pana Jiřího Strejce pěvecký sbor Vesna a Ratibor z Hořic v Podkrkonoší s pásmem duchovní hudby.

SDH – hřiště na Čechovce získali od 1.7.2005 do pronájmu místní dobrovolní hasiči.

Co se chystá

Po realizaci vodovodních přípojek, kanalizační a plynovodní přípojky k p.č. 27/1 bude provedena oprava místní komunikace na Libichově – termín realizace cca září 2005.

SDH – místní hasiči plánují v letních měsících přípravu na hasičské soutěže a na dětský den.

Kostel sv. Mikuláše – na základě podpory Královéhradeckého kraje se začíná zpracovávat stavebně historický průzkum objektu, jehož součástí je archivní průzkum, dějiny objektu, stavební historie, hodnocení a náměty na opravu. Dále bude proveden geologický průzkum, na jehož základě proběhne vyhodnocení způsobu založení objektu a mechanicko fyzikálních vlastností základové zeminy. Všechny tyto činnosti jsou potřebnou přílohou k žádosti o zařazení do Programu záchrany architektonického dědictví MK ČR.

Obecní knihovna – bezplatný internet – občané si mohou prostřednictvím internetu zajistit různé služby např. pořadové číslo na Magistrát města Hradce Králové při vyřizování nových občanských a řidičských průkazů, nakoupit v internetovém obchodě, zjistit autobusové

spojení a nebo si naplánovat a rezervovat dovolenou.

Knihovna má otevřeno: úterý 20,00 – 21,00 hod. čtvrtek 15,00 – 17,00 hodin.

Želkovice

Socha J.A.Komenského je již připravena k převozu na své původní místo - slavnostní odhalení proběhne 7. září při příležitosti zahájení školního roku jako vzpomínka na učitele národů.

Jeřičky

Výpis z kroniky – válka s Pruskem r.1866

Za války rakouskouherské s Pruskem utrpěla značnou škodu zdejší krajina. Skoro veškerá úroda na polích byla zničena. Václav Pilníček, bývalý mlynář jeřičský píše ve své pamětní knize: Když

ustupovalo rakouské vojsko před Prusáky od Náchoda a Trutnova ke Dvuru Králové roznesla se zpráva, že Dvůr Králové hoří. Mnoho lidí jako i on sám se šel podívat, je-li tomu skutečně tak.

Dne 29. června byl v Libotově rakouskými četníky zadržen, prohledán a považován za špiona. Ač se vylouval a lidé z Dubence, kteří ho znali, dokazovali, že je to mlynář z Jeřiček, nebylo mu uvěřeno. Byl zatčen a transportován pěšky do Hradce Králové. Práví se, že tři dny nic nejedl, že měl veliký hlad. Náhodou sešel se s ním Jan Petr a Jan Vacek z Jeřiček a Hanousek ze Žiželevse, tehdá vojíni, kteří mu kábl komisního chleba darovali.

Zde byl vyslýchán a potom eskortován do Olomouce, Brna a Vídně. Zde byl

vyslýchán, až konečně 17.července jako nevinný propuštěn.

Na úhradu válečných škod přiděleno bylo obci Žiželevs - Jeřičky z pevnosti Josefova 8 konů a 3 voli. Z Jeřiček obdržel Václav Pilníček 1 koně a 1 vola, Jan Skalický 1 koně. Z okresu Jindřichohradeckého obdržela obec Žiželevs – Jeřičky 18 měřic žita. Zemský výbor udělil pro zdejší okres 1.000,- zlatých podpory, z čehož připadlo na Žiželevs – Jeřičky 18 zlatých. Na obilí k setí žádala obec 800 zl. a obdržela jenom 600 zl., na to obdržela obec 50 centů mouky a 4 centy hrachu.

Obecní úřad Hořiněves přeje všem spoluobčanům pěkné prožití letních měsíců.

Mapa mikroregionu

Sendražice

Další střípek z historie obce

Jak se dotkly válečné události roku 1866? Byly to „dny hrůzy a utrpení pro tento kraj“, jak praví kronikář.

Část lidí uprchla přes Lochenický most ke Skalici a tím se zachránili. Hůře bylo těm, kteří se vydali směrem k Hradci Králové. V kostele a ve škole byl lazaret. U zdi kostela je na starém hřbitově pomník, který nechal důstojník postavit na památku Josefa Holdíka. Další pomník je u silnice před čp. 20 k počtě padlým myslivcům 9. praporu.

(Almanach – 700 let obce Sendražice)

Co se v obci událo a co se chystá?

Od posledního zpravodaje se v obci konalo 28. května „Sportovní odpoledne“ s velmi dobrým programem, který děcka dobře pobavil a byl sestaven z různých soutěží, vystoupení mažorettek,

Hradecké divadlo dětem, opékání vuřtů a vše bylo zakončeno Disco zábavou. Všem rodičům, kteří svoji iniciativou se o toto přičinili patří srdečný dík.

V sobotu 18. června byla ukončena fotbalová soutěž ročníku 2004-05, ve kterém naše mužstvo porazilo mužstvo Nedělišť 3 : 1 a obsadilo celkem 4. místo. Na ukončení se opékalo sele.

V sobotu 16. července oslaví místní Sbor dobrovolných hasičů 75. výročí založení, které začne průvodem po obci a potom bude probíhat soutěž v požárním sportu „O pohár starosty obce“ na obecním hřišti.

O týden později t.j. 23. července bude v obci opět veselo, neboť fotbalisté Sokola Sendražice budou pořádat soutěž v malé kopané pod záštitou ILA-WAL. Na tyto akce vás srdečně zveme.

(Josef Středa)

Střezetice

Jarní období, které spadá do tohoto čísla, se neslo v duchu opravy místních komunikací po loňské realizaci vodovodu v obou našich obcích. Do konce měsíce března byly odstraněny rozlámané zbytky původních povrchů a 22. dubna se začaly pokládat povrchy nové, což trvalo cca 3 dny. Ve Střezetících se to stihlo den před svatbou slečny Zlaty Kulhánkové, takže svatebčané jeli už po novém „koberci.“

Po Velikonocích, 2. dubna, se na brigádu při výsadbě 11000 kusu dubů na pasekách v obecním lese sešla skupina 15 dobrovolníků. Celá akce se stihla během jednoho dne. Všichni byli vyčerpaní, ale pocit z dobře vykonané práce zvítězil nad únavou, za což všem zúčastněným obecní úřad děkuje. K oplocení nové výsadby došlo v prvním květnovém týdnu.

Posledního dubna proběhla hasičská soutěž „O pohár starosty obce,“ jejíž program vyvrcholil v 17 hodin ukázkou profizásahu na hořící vozidlo. Vítězem se stalo družstvo Pšánek, hasiči ze Střezetice skončili na 5. místě. Na ten samý den zajistil obecní úřad sběr nebezpečného odpadu.

Co se počasí týče, z jara nás vyvedly až 30° teploty v posledním květnovém týdnu, ale následné ochlazení nás vrátilo zpět.

Na 5. června plánovaný dětský den dopadl úspěšně. Vzhledem k nejistému počasí jsme postrádali účast přespolních. Celá akce byla zakončena opékáním párků ve dvoře místního hostince. Před podvečerním deštěm nás schovalo nově zbudované venkovní posezení.

S výstavbou rodinného domku výrazně pokročil Radim Slánek, který už má dům pod střechou. další, kdo významně pokročil ve své činnosti je i p. Chovanec, který opravuje svůj domek v Dlouhých Dvorech č.p. 29.

Události

V uplynulém období jsme nezaznamenali v naší obci žádný přírůstek ani úmrtí. V sobotu, 7. května, jsme mezi sebou přivítali 6 nových občánků. Významná životní jubilea oslavili pánové Novotný Jaroslav ze Střezetec čp. 34 a Mikeš Petr ze Střezetec čp. 35, paní Ondráčková Miluše ze Střezetec 22, Čížinská Jaroslava ze Střezetec 30 a paní Gavčíková Lidmila z Dlouhých Dvorů 18.

Informace z obecního úřadu

Nově vydávané občanské průkazy budou proti původnímu záměru vydány jednorázově v předem oznámeném termínu na obecním úřadě ve Střezetecích.

Veřejně prospěšná společnost „Veřejný zájem“ dováží 3x týdně obědy starším občanům. Informace na obecním úřadu.

Zajímavosti z historie, rok 1904

V tomto roce panovalo v celé Evropě velké sucho a teplo. Nepršelo od května do září. K tomu ještě dne 15. června pad-

ly kroupy, které způsobily velké škody na úrodě, po nich následovalo úporné sucho a z toho všeho byla všeobecná neúroda. Zejména velká byla nouze o krmivo pro dobytek. Sucho bylo tak velké, že velké vojenské manévry tak zvané císařské, konané v jižních Čechách byly přerušeny pro nedostatek vody. Stát poskytoval zemědělcům věcné podpory, zejména krmivo pro dobytek. Jetelové otavy vyrostly jen nepatrně, byly nízké, měly však hojnost semena.

V jarních měsících se objevilo velké množství chroustů. Za jejich sběr vyplatila obec prémii 12.30 K.

Sbor dobrovolných hasičů obdržel podporu z hasičského fondu 100 K.

Přes veliké sucho a vedro v létě, nedošlo k požárům a hasičský sbor nebyl volán, aby zachraňoval ohněm ohrožený majetek. Měl 23 členů činných, 2 přispívající a 1 zakládajícího, celkem 27 členů. Konal 6 praktických cvičení se stříkačkou a 6 cvičení teoretických. Dne 24. ledna pořádal svůj první hasičský ples. Zúčastnil se tří církevních slavností na Probluzi.

Ve své vzdělávací činnosti pokračuje hospodářsko – čtenářská beseda pořádaním přednášek a schůzek, ve kterých se doporučuje odvodnění pozemků v obci střezetické.

(Stanislav Bednář)

Neděliště

Neděliště za války v roce 1866

Již od 20.června 1866 táhly Nedělišťemi nepřetržitě proudy vojska směrem k Jičínu a Náchodu. Ohromný hluk s hlubokým duněním bylo slyšet na 2-3 hodiny cesty. Spousta prachu, koňskými kopyty zdviženého, byla tak ohromná, že na několik mil bylo vidět dlouhé pruhy mračen. Byla to neveselá předehra k děsné tragedii.

V ten čas nařídilo okresní hejtmantství svolání všech potahů z naší obce do Kuklen. Vůdcem těchto povozů, jichž bylo přes 300, byl jmenován p. Metelka, rolník z Plotišť. Kukleny na ně takřka ani nestačily a když tam již přes týden tak nečinně ležely, mnozí čeledínové provozovali nezbednosti, povozy mizely a proto byli tam posláni četníci k udržení pořádku. Náš kronikář byl tam také týden, ale záhy poslali za něho rodiče staršího dělníka, který příštího dne jel s potahem do Josefova, tam raněné naložil, v Rasoškách v hostinci opět složil a místo zpět do Josefova pro další raněné, jel domů a tak se dalším svízelným válečným vyhnul. Mnozí z Nedělišť dojeli s vojskem až daleko na Moravu a vrátili se teprve po válce.

30.června ke druhé hodině odpoledne přijelo náhle několik vojáků, kteří projeli obcí a za ní počali jezdit po polích. A tu po chvíli valili se k nám silnicí polní myslivci a vešli do pšenice za vsí vedle okresní silnice do Světí vedoucí a rozbili tam tábor. Pšenice byla krásná – vysokého stébla – jen vlající peří myslivců klobouků bylo nad ní vidět. Řady

vojska neochabovaly, jezdci, dělostřelci a vozatajstvo jeli prostředkem silnice, po stranách spěchala pěchota. Občané, kde jakou cennou věc, nebyla-li již zakopaná nebo zadržaná, naložili na vůz s veškerými potravinami v domě, dobytek svázali k sobě. Neměl-li hospodář koně na vojenské přípraze, zapřáhl je do vozu, čeledín jel, hospodář popoháněl hovězí dobytek, děvčety jej vedly, hospodyně se staraly o děti. Jelo se přes pole, meze, svodnice. Loučení s rodnou vsí bylo pro každou rodinu kruté. Slzy stékaly po tvářích starců a dětí a každý ohlížel se smutně po dědině, po krajině známé, drahé a milé. Nevěděli kam jdou a tak se dali zbůhdarma na Třebechovice.

Ti, kteří zůstali doma mnoho zkusili. V Nedělišťích bylo mnoho Italů, kteří řádili ve vsi vandalsky. Strhali doškové střechy i s latěmi, každé stavení vyrabovali, všechno dřevěné vzali a spálili. Celé žebříky, konve, trakaře, prkna, koláčové díže, skříně, lavice, stoly, ruchadla vše přikládali na oheň. V celé vsi nezůstal jediný plot. Ve sklepích Nedělišťského pivovaru bylo boží dopuštění. Rozlitého piva bylo v nich po kotníky, na sudech a všude kolem leželi zpití vojáci. Za krátko přijel do vsi velitel brigády a ubytoval se v zámku. Správce zámku žádal jej o zakročení. A když jeho rozkazů nebylo uposlechnuto, potrestal smrtí zastřelením 11 Italů pod vsí na straně k Předměřicům.

Co zakusily Neděliště v samý den bitvy 3.července od ustupujícího vojska rakouského a vítězné armády pruské to nedá se prostě vyličit.

7.července se naši nedělišťští počali vracet. V blízkosti svých obydlí našli několik nevybuchlých granátů, jež si později odstranivše z nich střelný prach, zazdili do štítů svých domů.

Všichni vracející se občané byli Prusáky donuceni k zakopávání mrtvol. Jinak nebyli pruští vojáci tak zlí. Naopak kdo jen málo německy uměl, nebo kdo s nimi mohl mluvit, měl od nich dobře. V obci žádnému neškodili, čeho potřebovali to si vzali, ale na vše vydali potvrzení. Ovšem jako nepřátelé museli hledět svého bezpečí a nemohli obyvatelstvu slepě věřit. Rozestavěli ve vsi stráže, v noci vysílali po nich kontroly, na noc poručili psy zavřít do světnic, aby stráže neprozrazovaly. Zbraně, náboje, prach a vůbec vojenské věci odvedly se k starostovi a žádný si nesměl ničeho ponechat. Pak u starého Prostředníka našli pytlík prachu. I odvedli jej na strážnici, která byla v čp. 14, položili na lavici a 25 ranami rákoskou jej potrestali.

V Nedělišťích byli posádkou již starší vojíni pruští, většinou otcové rodin, mírnější povahy, dosti vzdělaní. Bylo mezi nimi mnoho Poláků, kteří s Nedělišťskými sousedy rádi hovořili. Zejména za soumraku bavili se výborně sousedé, Prušáci a Poláci, při čemž v celkové spokojenosti zapomínalo by se snad i na děsnou válku, kdyby jí nebyly přítomným připomínaly bolestné výkřiky trpících raněných vojáků v Nedělišťském zámku. Raněných bylo v Nedělišťích plno v pokojích zámku, v chodbách, v malých postraních zámčích, v kůlně pod sýpkou a ve stodolách. Kdo byl ze zámku odnášen

do stodol nebo do kůlny, byl považován již za ztraceného. Za stodolami dnes řada pomníků označuje šachty, kamž zemřelí vojáci bez pohřbu byli pochováni.

Prusové pobýli v Nedělišťích čtyři neděle a bylo jich tu posádkou 300. Úřady se pomalu navracely. Spisovaly se škody. Nedělišťím bylo napočítáno škody za 1000 zl. na polní úrodě. Na bojiště přicházelo tehdy mnoho lidí, po polích rozestavěno bylo mnoho černých křížků – smutná to úroda toho smutného roku.

Na vykázané škody docházely zvolna náhrady. Nedělišťe obdržely na jednu duši 10 liber žitné a 1 libru pšeničné mouky a 3 loty soli. Na koupi obilí k podzimnímu osevu dostala obec 900 zlatých, dále na srážku náhrady obdržela obec 60 pytlů pšeničné mouky a 1500 zl. na poškození úrody, z okresu hlovického a přeštického přišel výpomocný dobrovolný dar 120 korců pšenice, dále 7 volů a 5 koní. 300zl. na odpis náhrady za rekvisice, 5q jahel, 3q soli, 1q rýže a 75 liber krup. Při rozdělení obilí došlo k výtržnostem přičemž byl jeden soused četníkem zatčen, který zde byl přítomen. Ale tak tomu bylo i jinde. Lid jindy pilný a přičinlivý nesháněl se tento rok po práci. Chtěl být živ z darů.

Jako chlapci přáli jsme si války. Ale když jsme ji jako muži tvář, tvář poznali, to tam bylo nadšení válečné. Každá válka je zlo, končival své časté vyprávění starý, dobrý a pokrokový písmák Nedělišťský.

*(Dle zápisků nedělišťského písmáka
p. Josefa Česáka.)*

Co proběhlo v obci v uplynulém období

- 3.4.2005 se konala brigáda zahrádkářů na údržbě veřejné zeleně u hřbitova
- 23.4.2005 provedl místní sbor dobrovolných hasičů sběr železného šrotu
- 30.4.2005 proběhlo pálení čarodějnic v areálu sportovního klubu (viz.foto)
- během května 2005 se uskutečnilo několik brigád na úpravě tenisového kurtu
- 17.6.2005 proběhl sběr žádostí o nové občanské průkazy od seniorů – příležitosti využilo více než 50 občanů
- 25.6.2005 proběhla soutěž v požárním sportu

Plánované akce :

- 2.7.2005 se uskuteční oslavy 120. výročí založení sboru dobrovolných hasičů v Neděličtích
- 23.7.2005 proběhne turnaj v malé kopané
- 6.8.2005 bude zahájen nový ročník fotbalové IV.A třídy
- 20.-21.8.2005 místní chovatelé uspořádají výstavu drobného zvířectva
- 27.8.2005 proběhne dětský den na rozloučení s prázdninami

Obecní úřad informuje:

- 1) Výdej nových občanských průkazů se uskuteční v pátek 29.července 2005 od 10.00 hod. v zasedací místnosti obecního úřadu Občanský průkaz si musí každý občan převzít osobně a zároveň starý odevzdat. U nepohyblivých občanů lze dohodnout předání u nich doma.
- 2) S účinností od 1.6.2005 platí nová obecně závazná vyhláška č.2/2005 o chovu hospodářských a ostatních zvířat na území obce. Vyhláška je k nahlédnutí na obecním úřadě v Neděličtích a na internetových stránkách obce.

Máslojedy

Obec připravuje oslavu výročí 120 let hasičské stříkačky

Ničivé následky požárů byly pro obyvatelstvo měst i vesnic odedávna velkým nebezpečím. Přestože byly již od konce středověku zaznamenány určité snahy o zajištění prevence a přijetí určitého řádu v případě vypuknutí požáru, k zásadní změně ve vývoji veškeré hasičské činnosti došlo až v druhé polovině 19. století. V roce 1884 byl založen Sbor dobrovolných hasičů v Máslojedech. K zabezpečení činnosti v boji proti požárům byla v roce 1885 zakoupena ruční, koňským potahem tažená, stříkačka, která je v majetku obce doposud.

Tato stříkačka byla zprvu hlavním technickým prostředkem v účinném boji proti "červenému kohoutovi". Přestože se k ní postupem času přidávaly další modernější, nezavrhlí zdejší hasiči starého dobrého pomocníka. Díky úsilí mnoha hasičů a občanů se podařilo v Máslojedech zachovat první historickou hasičskou stříkačku v provozuschopném stavu až do dnešního dne. Současný vzhled je původní z roku 1884 a poslední technická renovace byla před 3 roky.

K připomenutí obětavé a náročné činnosti mnohých hasičů a občanů Máslojed, Sbor dobrovolných hasičů a obec Máslojedy pořádají dne 27. srpna 2005 „Oslavu výročí 120 let historické hasičské stříkačky v Máslojedech“ na místním sportovním hřišti. V dopoledních hodinách začnou soutěže hasičských sborů a výstava hasičské historické i současné techniky a výzbroje. Následně proběhne zábavné odpoledne pro mládež i dospělé a večer vyvrcholí taneční zábavou, na níž bude hrát hudební skupina MANUÁL. Po celou dobu konání oslavy bude zajištěno občerstvení obsluhou z místní hospody. Těšte se na grilované speciality.

Celé oslavě bude jistě vévodit slavnostní příjezd historické stříkačky a očekávaná hojná účast návštěvníků. Přejeme vám veselá a příjemná prožití těchto oslav a příznivé počasí.

Těšíme se na hojnou účast hasičských sborů z okolí. Srdečně zveme všechny, kteří chtějí prožít příjemný den, bohatý na zážitky.

Šipkařský klub v Máslojedech

V srpnu 2004 byl založen ŠK PLÁČ MÁSLOJEDY a nastoupil do soutěží ve 3. lize ve složení: Martin Navrátil - kapitán, Petr Podlezl, Marek Pajank, Lukáš Brejla, Iva Brejlová, Václav Bitner, Jiří Kabrhel, Petra Hrochová a Roman Myšík.

Jako nováček měl zpočátku problémy, ale hned v prvním roce si díky skvělému finiši na jaře vybojoval 2. místo a zajistil si postup do 2. ligy. Během letní přestávky družstvo získává posilu v Radimu Štefanovi, nabírá fyzické a psychické síly a piluje techniku na náročných soustředěních a soutěžích.

Dne 16. 6. 2005 probíhal ve Valdčích u Jičina Prezidentský pohár B za účasti družstev 2. - 4. ligy z celé České republiky. Zde naši borci za vydatného přispění P. Podlezla a M. Pajanka postoupili až do čtvrtfinále a obsadili tak 5. - 8. místo. Tím dosáhli nejlepší výkon ze všech zúčastněných družstev hradecka.

(MVDr. Blanka Karešová)

Různé

Jak funguje Lékařská služba první pomoci Královehradeckého kraje v okrese Hradec Králové?

Lékařská služba první pomoci pro děti a dospělé:

ZZS Královehradeckého kraje

Územní středisko Hradec Králové

Hradecká 1690

tel.: 495 755 223

ordinační hodiny pro dospělé: nepřetržitě

ordinační hodiny pro děti: vš. den 15.30 - 22.00

So, Ne a svátek 08.00 - 22.00

Lékařská služba první pomoci - stomatologie:

ZZS Královehradeckého kraje

Územní středisko Hradec Králové

Hradecká 1690

tel.: 495 755 223

So, Ne a svátek 08.00 - 22.00

Lékařská pohotovostní služba:

ZZS Královehradeckého kraje

Územní středisko Hradec Králové

Hradecká 1690

tel.: 495 755 223

provozní doba: nepřetržitě

Kulturní kalendář

kdy	od kolika	pořádá	co	místo konání
15.01.	20.00-02.00	SDH Chlum	Hasičský ples	Pohostinství Na bojišti na Chlumu
29.01.	20.00-02.00	SDH Bříza	Hasičský ples	Hosinec U Kudrnů ve Bříze
30.01.	13.00-17.00	SDH Bříza a Rosnice	Dětský karneval	Hosinec U Kudrnů ve Bříze
05.02.	20.00-02.00	SDH Rosnice	Hasičský ples	Hosinec U Kroupů Na Dolním Přimu
07.05.	08.00-18.00	Deltax CZ	TT víkend	Všestary
08.05.	08.00-15.00	Deltax CZ	TT víkend	Všestary
28.05.	08.00	SDH Bříza	1.kolo soutěže požárních družstev v požárním sportu	Hřiště ve Bříze
11.06.	08.00	SDH Světí	Soutěž O pohár starosty obce Světí v požárním sportu	Hřiště ve Světí
15.06.	08.00-16.00	Soufflet Agro	Velký polní den	Louka u Rozběbic
18.06.	08.00	Obec Všestary	Obecní turnaj ve fotbalu	Hřiště ve Bříze
18.06.	14.00	SDH Bříza a Rosnice	Dětský den a fotbalový zápas elévů Břízy a Rosnic	Hřiště ve Bříze
18.06.	08.00	Sokol Sendražice	Fotbalový zápas Sendražice & Neděliště	Hřiště Sokola Sendražice
25.06.	09.30	SDH Neděliště	120.výročí založení SDH Neděliště	Fotbalové hřiště AFK Neděliště
25.06.	08.00	Obec Světí	Fotbalový turnaj o pohár starosty obce	
02.07.	09.00	Muzeum	Oslavy 139.výročí bitvy 1866	Památník 1866 na Chlumu
16.07.	08.00	SDH Sendražice	75.výročí založení sboru	Hřiště Sokola Sendražice
23.07.	08.00	Sokol Sendražice	Soutěž v malé kopané	Hřiště Sokola Sendražice
27.08.	08.00	SDH Máslojedy	120.výročí založení SDH Máslojedy	Hřiště v Masojedech
27.08.	09.00-16.00	Klub střelců z kuše	O pohár starosty obce Všestary ve střelbě z kuše	Cvičiště Sokolu Chlum na Lípě
03.09.	08.00	SDH Lípa	120.výročí založení SDH Lípa	Cvičiště Sokolu Chlum na Lípě
24.09.	08.00	SDH Rozběnice	Soutěž O pohár starosty obce Všestary v požárním sportu	Letiště u Rozběbic

Důležitá čísla

Lékařská služba první pomoci	495 755 223
Fakultní nemocnice Hradec Králové	495 831 111
Okresní ředitelství Policie ČR	974 521 111
Městská policie Hradec Králové	495 515 284-5
Policie ČR, OO Holohlavy	495 421 143
Hasičský záchranný sbor Královehradeckého kraje	495 855 111
Záchranná služba	150
Hasiči	155
Policie	158+112

Hlášení poruch

Východočeská plynárenská - poruchová služba	12 39
Východočeská energetika - hlášení poruch	155 55
Vodovody a kanalizace - hlášení poruch	495 406 102
Český Telecom - ohlašovna poruch telefonních stanic	131 29
Nouzové otevírání dveří, aut a trezorů	721 735 800 603 542 255 602 161 447 603 466 268
Nouzové vyprošťování osob a výtahů	602 189 158 495 855 111 495 407 576
Havarijní a nouzové služby pro motoristy dispečink	12 40
ÚAMK - linka pomoci	12 30

Linka důvěry

Linka bezpečí pro děti a mládež	800 155 555
Linka důvěry Hradec Králové	495 273 259

Počasí a stav vody

Český hydrometeorologický ústav Hradec Králové	495 436 161
Povodí Labe - dispečink	495 088 733
Zemědělská vodohospodářská správa	495 217 041

Krajský úřad a městské úřady

Krajský úřad Královehradeckého kraje	495 817 111
Magistrát města Hradec Králové	495 853 111 495 707 111
Městský úřad Chlumeč n. Cidlinou	495 703 871
Městský úřad Nechanice	495 441 101
Městský úřad Smiřice	495 423 036
Městský úřad Třebechovice pod Orebem	495 592 065